

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلبه نوابین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۴۹۳

۲ شنبه ۸ بهمن ماه ۱۳۳۵

سال دوازدهم

راجع به مقررات انضباطی دانشجویان دانشکده افسری و دانش آموزان آموزشگاه های مادون افسری.

(۱۵) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و پنجاه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

شماره مسلسل ۵۷

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۵۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه

دوم بهمن ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب

(۱) تصویب صورت مجلس

(۲) سؤال آقای پرفسور اعلم راجع بمصرف وجوه دریافتی جهت تشویق صادرات و جواب آقای وزیر بازرگانی

(۳) سؤال آقای مهندس فروهر راجع بترمیم حقوق مهندسين و جواب آقای معاون وزارت راه

(۴) بیانات آقای تاراسف رئیس هیأت نمایندگان شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی

(۵) بیانات مقام ریاست دائر بحسن روابط بین دو کشور و خوشوقتی از ورود هیأت نمایندگی شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی

(۶) تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی

(۷) طرح و تصویب يك فوریت لایحه تعقیف حقوقی گمرکی دارو

(۸) بیانات آقای وزیر دارائی درقبال بیانات چند جلسه قبل آقای دیهیم

(۹) بیانات آقای دیهیم طبق ماده ۸۲ این نامه

(۱۰) بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بسازمان مؤسسه رازی از ماده ۴

(۱۱) تقدیم لایحه متمم بودجه ۱۳۳۵ مجلس شورای ملی به وسیله آقای پناهی

(۱۲) بیانات آقای وزیر بهداری راجع به شرکت های وارد کنندہ دارو

(۱۳) بقیه مذاکره و خاتمه شوراول گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بسازمان مؤسسه رازی

(۱۴) طرح و تصویب فوریت و مذاکره در اصل گزارش کمیسیون نظام

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبیل قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان : دکتر طاهری

دکتر شاهکار - بردلی - کیکاسوی

مهندس فروغی - دکتر امیر اصلان افشار

ارباب - خزیمه هلم - سالار بهزادی - عامری

معین زاده - مجید ابراهیمی - کاظم شبانی

ذوالفقاری - اقبال - سعیدی - غضنفری

دکتر آهی - افخمی - دولتشاهی - بزرگ

ابراهیمی - مسعودی - صفاری - اعظم زنگنه

کورس - خلعت بری - صراف زاده - ابتهاج

امامی خوئی - تجدد - دکتر رضائی

غائبین بی اجازه - آقایان : اریه

دکتر سید امامی - امید سالار - قراگزلو

دکتر هدایتی - اسفندیاری - صارمی - شادمان

اورنگ

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -

آقایان : اکبر یکساعت - تربتی یکساعت

دکتر اسدی یکساعت - دیهیم یک ساعت

خرازی یکساعت - فولادوند یکساعت و سی

دقیقه

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری

نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه پیش

تصویب میشود

۳- سؤال آقای پرفسور

اعلم راجع بمصرف وجوه

دریافتی جهت تشویق

صادرات و جواب آقای

وزیر بازرگانی

رئیس - امروز سؤالات مطرح است

آقای پرفسور چه سئوال اعلم

پرفسور جمشید اعلم - سؤال بنده

از جناب آقای وزیر بازرگانی است ، از صادرات يك نیم درصدی گرفته می شود (صادق و شهری - مکر صادراتی هم هست؟) از آنهایی که هست و این نیم درصد در اختیار جناب آقای وزیر بازرگانی است و برای تشویق صادرات است ، بنده می - خواهم ببینم که جناب آقای وزیر بازرگانی از این نیم درصدی که در اختیارشان هست چگونه استفاده فرموده اند ؟ و برای تشویق صادرات چه کارهایی کرده اند ؟ خواهش میکنم لیست این مخارج و همچنین توضیحانی در اطراف این موضوع هر مائید تا بعد جواب بدهم

رئیس - آقای وزیر بازرگانی بفرمائید وزیر بازرگانی (کاشانی) - برای اطلاع نماینده محترم عرض میکنم که اولاً از صادرات هیچ چیز گرفته نمی شود چندین اشتباه در این سؤال هست ، اول اینکه از صادرات دیناری گرفته نمیشود بلکه از واردات گرفته میشود ثانیاً نیم در صد نیست يك در هزار است بنابراین این سؤالی که فرمودند ظاهراً منتفی است ، چون سؤال کرده اند نیم در صدی که از صادرات میگیرید چکار میکنید جوابش این است که از صادرات نیم در صد گرفته نمی شود ، اما وجوهی برای تشویق صادرات وجود دارد و آن عبارت از يك در هزاری است که از واردات گرفته می شود که باید بمصرف تشویق صادرات برسد ، طبق لایحه قانونی مصرف این وجوه باید با موافقت وزارت دارائی و اطاق بازرگانی باشد و تصویب نامه ای برای بودجه اش صادر بشود مجموع این وجوه در سال قبل یعنی در سال ۳۴ و چهار سال ۳۵ هر دفعه ۲۰ میلیون

ریال پیش بینی شده است ولی در سال ۲۲۰۴ میلیون ریال وصول شده در سال ۲۰ که امسال است تاکنون در حدود ۲۰ میلیون ریال وصول شده است بنابراین به مراتب بیش از آنچه پیش بینی شده است تا آخر سال وصول خواهد شد. امام صرف وجوهش باین شکل خواهد بود: طبق بودجه ای که تنظیم شده و تصویب نامه ای که صادر شده وزارت بازرگانی و طباق بازرگانی عمل کرده در سال ۲۴ از ۲۳ میلیون ریال وجوهی که جمع آوری شده صد و پنجاه هزار کسری ریال هزینه نماینده گی های مادر خارجه بوده است چهار صد هزار ریال هزینه چاپ بروشورهای تبلیغاتی بوده است سه میلیون و نیم ریال هزینه شرکت در نمایشگاه خارجی بوده است که دزدو نمایشگاه شرکت کردیم بکنی در نمایشگاه لندن و یکی هم در نمایشگاه دهلی جدید و هشتصد و یک هزار ریال صدی ده بوده که در اختیار وزارت بازرگانی بوده است و اشتباه دیگری که جناب آقای پرفسور اهلر فرمودند آن این بود که این وجوه در اختیار وزیر بازرگانی است در صورتی که این وجوه به هیچ وجه در اختیار وزیر بازرگانی نیست، بودجه دارد بر طبق بودجه خرج میشود ده درصدی فقط از این محل در اختیار وزارت بازرگانی است برای هزینه رفت و آمد مأمورین ایاب و ذهابی که برای نظارت در کالاهای صادراتی لازم است با اختیار وزارت بازرگانی گذاشته شده که در سال ۲۴ از ۲۳ میلیون ریال فقط و فقط هشتصد و یک هزار ریال آن باین مصرف رسیده است اما مخارجی که شده است هزینه ساختمان اداره استاندارد این را برای اطلاع نمایندگان محترم مرض میکند که با امریکائی ها قرار دادی بسته شده است از جهت این که یک اداره ای ساخته بشود با اسم اداره استاندارد که هزینه ریالی آن را ما تأمین کنیم و مخارج ارزش را از قبیل لابراتوار ها ماشین آلات و تلمبه چاه عمیق و برق و این قبیل چیزها را آنها تأمین کنند پولی که آنها خرج میکنند به مراتب بیش از پول ما است البته این قرار داد امضاء شده است و ساختمانش سال قبل شروع شد و هیچ ماهه باینکه ساختمانی قرارداد بسته ایم که این ساختمان را تمام کنند و امیدوارم که زود تر از هجده ماه تمام بشود. مقررات امریکائی ها این است که وقتی پولی میخواهند بدهند تقاضا میکنند که قبلاً ریالش ریخته شود. بحساب برای اینکه اطمینان داشته باشند که ریال آن موجود است ولی ما تقاضا کردیم از ایشان که ریال آنرا یکجا بحساب نریزیم و سال بسال بتدریج برسانیم و پارسان از این باب ۲۰ میلیون ریال ریخته شده همچنین

نظیر این اداره استاندارد در خرمشهر ساخته خواهد شد که موافقت کرده اند ماشین آلات آنرا هم بما بدهند و میلیون ریال از آن بابت داده شده یعنی بحساب قطعی ریخته شده، بحساب مشترک ما و امریکائی که تدریجاً وقتی تمام شد این دو رقم ۳۰۰ میلیون ریال خرج بشود و در امسال در ۹ ماهه خرجی که کرده ایم ۲۶۰ هزار کسری ریال باز هزینه های نماینده گی مادر خارجه بوده است چون بعضی از نماینده گی ها را بستیم بعضی از آنها ناچار بوده اند که مراجعت بکنند ۲۰۰ هزار ریال هزینه چاپ بروشورهای تبلیغاتی است یک میلیون ریال هزینه نمایشگاه و شرکت در نمایشگاه از میراست ۳۰۰ میلیون ریال هزینه استاندارد امریکائی ۲۰۰ میلیون ریال هزینه استاندارد جنوب خرمشهر یک میلیون ریال داده ایم وزارت صنایع و معادن برای افتتاح این نمایشگاه صنعتی یک میلیون و صد و پنجاه و شش هزار ریال باز آن ده درصدی است که با اختیار وزارت بازرگانی است که بابت فوق العاده مأمورین و نظارت هائی که در کار کالاهای صادراتی می کنند پرداخت شود این مجموع این پول است بطوریکه ملاحظه میفرمائید از ۲۳ میلیون ریالی که در آمد داشته است نهایت صرفه جوئی شده آنچه که خرج شده ۱۱ میلیون و ۳۹۷ هزار ریال است و بقیه اش در حدود ۱۲ میلیون و کسری ریال هم تماماً خرج نشده است بلکه یکجا ۳۰۰ میلیون و یکجا ۲۰۰ میلیون آن برای خرج استاندارد است و بحساب مشترک ریخته شده است که اداره استاندارد ساخته بشود یعنی در ۹ ماهه امسال که بیش از ۲۰۰ میلیون ریال وصول شده است فقط نه میلیون و هفتصد هزار ریال خرج شده و بقیه اش صرفه جوئی شده است.

رئیس - آقای پرفسور جمشید اهلر
فرمودند: جناب آقای وزیر بازرگانی یک مشت اشتباهات بنده را فرمودند مطلب سر این است که یک پولی عاید می شود و یک پولی خرج می شود. چطور خرج می شود و برای چه می شود؟ اگر بنده اشتباهی کرده باشم در نیم درصد از صادرات بجای یک در هزار از واردات ولی بالاخره پول موجود است و خرجی که میشود برای تشویق صادرات است این فرمایشاتی که فرمودند بنده اطلاع دارم از نمایشگاه صنعتی دهلی از طرف سفیر کبیر بسیار اظهار رضایتی شده و کسی هم که رفته بود تشویق هم شده ولی نکته ای که جناب آقای وزیر بازرگانی فرمودند این بود که این بودجه در اختیار من نیست و بنده نماینده وقتی که این بودجه در اختیار ایشان نیست چطور با این بودجه بکارمندان

وزارت بازرگانی حقوق داده شده است. آقای معاون وزارت بازرگانی ششصد تومان فوق العاده از این بودجه می گیرند با مضای آقای وزیر بازرگانی آیین نامه جزو صادرات است که ایشان تشویق میشوند عرض کنم که اگر این پول دست شما نبود چرا دادید؟ حالا که می دهید چرا نمی دهید فقط اشتباه ندهد را میفرمائید (بزرگ ابراهیمی - صنعت نبود) (عمیدی نوری - جزو تشویق صادرات است).

رئیس - آقای وزیر بازرگانی
فرمودند: توضیح عرض کردم که این پول از واردات گرفته می شود نه از صادرات لازم بود عرض کنم چون اینجا آقای نماینده محترم گفته بودند که از صادرات نیم درصد گرفته می شود و لازم بود آقایان محترم روشن بشوند که از صادرات چیزی گرفته نمیشود و از واردات یک در هزار گرفته میشود این تذکر لازم بود و ما بنده تعجب میکنم فرمودند که با اطلاع ایشان رسیده است آقای سفیر کبیر هندوستان خیلی از غرقه ما ناراضی بوده اند و ما از عملی که کرده ایم ناراضی بوده اند بنده بر حسب اتفاق خوشبختانه بیرونده اش اینجا است گزارشاتی که جناب آقای سفیر کبیر وزارت خارجه داده اند وزارت خارجه رونوشت آن را برای ما فرستاده اند یا گزارشاتی که خودشان مرقوم فرموده اند اینجا است بنده من باب نمونه قسمتی از آنها را میخوانم و استدعا میکنم اگر بنظر جنابعالی رسیده که عدم رضایتی باشد بفرمائید که در کجا است در یکی از گزارشاتی که وزارت امور خارجه فرستاده اند نوشته اند که این نمایشنامه ایران بوضع آبرومندی بر گذار کردید و عده کثیری از اهالی و شخصیت های داخلی و خارجی از غرقه ایران دین بعمل آوردند و برای مشاهده امتعه ایران مراجعه میکنند و کاملاً رضایت بخش بود و طرز رفتار و سلوک آقایان از هر حیث پسندیده بوده است در جای دیگر با وزارت خارجه رو نوشت که بین غرقه های کشورهای همسایه غرقه ما آبرومند بود و همه روزه هزاران نفر از مردم برای دیدن آن بیرون میروند جای دیگر مرقوم میفرمائید که اعلیحضرت ملک سعود پادشاه عربستان سعودی نیز در سفر خود در دهلی از غرقه ایران بازدید بعمل آوردند و این غرقه مورد توجه معظم له واقع گردید بخود بنده هم مرقوم میفرمائید که بنسب است هفتاد و یکمین سال تولد جناب آقای دکتر راجندر اسد رئیس جمهوری هند در تاریخ نهم دسامبر ۱۹۰۵ اینجانب ار معظم له در کراخ ریاست جمهور دیدن کردم در ضمن مذاکرات غرقه ایران را معلوم شد خیلی پسندیدند و از پیشرفت هتر

های زیبای ایران و غرقه ایران از نمایشگاه ایران واز مساعی و اقدامات آن وزارت خانه تأسیس غرقه مزبور بصحبت بسیار فرمودند (احسن) (پرفسور جمشید اهلر - تمام) از غرقه ایران است از اشخاص نیست) آقایان اجازه بفرمائید کاغذهای دیگری هم رسیده میخوانم (چند نفر از نمایندگان لازم نیست) اگر آقایان لازم نمایند که بقیه این خوانده شود بنده صرف نظر میکنم، بنده کوچکترین اطلاعی نرسیده از این که مختصر عدم رضایتی از طرف نماینده سیاسی مادر آنجا جناب آقای حکم شده باشد و با چه از طرف مراجعین و در هندوستان بر عکس همه تعریف بوده برای خودستانی عرض نمیکنم و این جزو ای است که نمایشگاه لندن چاپ کرده است یک از کارهایی که ما کردیم شرکت در نمایشگاه لندن بود برای خاطر بنده هم نمایشگاه لندن تعریف نمی نویسد عکس غرقه ایران و سایر غرقه ها را برداشته اند و نوشته اند و بهتر غرقه خارجی در این نمایشگاه غرقه ایران بود (احسن) بنده جناب آقای پرفسور جمشید اهلر مگر ما نیستیم؟ چرا همه آنها هستی بنده که عرض نکردم نیستید (پرفسور جمشید اهلر - پس چرا میگویند بنده؟) **رئیس -** خواهش میکنم یک قدری مراعات بفرمائید کوتاه کنید.

وزیر بازرگانی
تمام سعی ما این است که در نمایشگاه بروکسل که در سال ۵۸ هست آبرومند بود گذار بشود و در هر صورت آقای سفیر کبیر وقتی که خودشان تشریف آوردند اینجا بنده فرمودند که من بنمایند شما گفتیم که این پولها مبالغی با اختیار ما بگذارد که خرج تبلیغات برای ایران بکنیم و او جواب داده است که فقط یک میلیون و نیم ریال پول با اختیار ما گذاشته شده است باید کرایه زمین بدهیم ساختمان کنیم پول حمل و نقل بدهیم پول نمایندگان را هم بدهیم فوق العاده مأمورین را بدهیم بنا بر این وجهی بود ما باقی نمی ماند و حقیقه بانهایت صرفه جوئی اقدام کرده ایم (پرفسور اهلر - جواب بنده را ندادید) ده درصد را بنده بمرض آقایان رسانیدم کروی یک مقرراتی تقسیم شد است و با اختیار بنده است و از این ده درصد یک قسمتش عرض کردم فوق العاده مأمورین است هشتاد هزار تومان در سال ۲۵ (پرفسور اهلر - مأمورین داخلی یا خارجی) ۸۰ هزار تومان برای مأمورین داخلی خرج شده است روی یک آیین نامه برای کسانی که فقط روی صادرات کار میکنند فوق العاده مأمورین این اختیار را هم ماده ۲۴ آیین نامه میگوید و وزارت اقتصاد ملی اجازه دارد که فقط ده درصد از درآمد مزبور را خرج کند از فوق العاده غیر از کار صادرات هم بنده

میتوانم خرج یکم ماده آیین نامه میگوید وزارت اقتصاد ملی اجازه دارد فقط صدی (احسن) (پرفسور جمشید اهلر - تمام) از غرقه ایران است از اشخاص نیست) آقایان اجازه بفرمائید کاغذهای دیگری هم رسیده میخوانم (چند نفر از نمایندگان لازم نیست) اگر آقایان لازم نمایند که بقیه این خوانده شود بنده صرف نظر میکنم، بنده کوچکترین اطلاعی نرسیده از این که مختصر عدم رضایتی از طرف نماینده سیاسی مادر آنجا جناب آقای حکم شده باشد و با چه از طرف مراجعین و در هندوستان بر عکس همه تعریف بوده برای خودستانی عرض نمیکنم و این جزو ای است که نمایشگاه لندن چاپ کرده است یک از کارهایی که ما کردیم شرکت در نمایشگاه لندن بود برای خاطر بنده هم نمایشگاه لندن تعریف نمی نویسد عکس غرقه ایران و سایر غرقه ها را برداشته اند و نوشته اند و بهتر غرقه خارجی در این نمایشگاه غرقه ایران بود (احسن) بنده جناب آقای پرفسور جمشید اهلر مگر ما نیستیم؟ چرا همه آنها هستی بنده که عرض نکردم نیستید (پرفسور جمشید اهلر - پس چرا میگویند بنده؟) **رئیس -** خواهش میکنم یک قدری مراعات بفرمائید کوتاه کنید.

وزیر بازرگانی
تمام سعی ما این است که در نمایشگاه بروکسل که در سال ۵۸ هست آبرومند بود گذار بشود و در هر صورت آقای سفیر کبیر وقتی که خودشان تشریف آوردند اینجا بنده فرمودند که من بنمایند شما گفتیم که این پولها مبالغی با اختیار ما بگذارد که خرج تبلیغات برای ایران بکنیم و او جواب داده است که فقط یک میلیون و نیم ریال پول با اختیار ما گذاشته شده است باید کرایه زمین بدهیم ساختمان کنیم پول حمل و نقل بدهیم پول نمایندگان را هم بدهیم فوق العاده مأمورین را بدهیم بنا بر این وجهی بود ما باقی نمی ماند و حقیقه بانهایت صرفه جوئی اقدام کرده ایم (پرفسور اهلر - جواب بنده را ندادید) ده درصد را بنده بمرض آقایان رسانیدم کروی یک مقرراتی تقسیم شد است و با اختیار بنده است و از این ده درصد یک قسمتش عرض کردم فوق العاده مأمورین است هشتاد هزار تومان در سال ۲۵ (پرفسور اهلر - مأمورین داخلی یا خارجی) ۸۰ هزار تومان برای مأمورین داخلی خرج شده است روی یک آیین نامه برای کسانی که فقط روی صادرات کار میکنند فوق العاده مأمورین این اختیار را هم ماده ۲۴ آیین نامه میگوید و وزارت اقتصاد ملی اجازه دارد که فقط ده درصد از درآمد مزبور را خرج کند از فوق العاده غیر از کار صادرات هم بنده

۱۴۰۰ نفر استدعا و خواهش می کنند که یک لایحه ای برای ترمیم فوق العاده این طبقه بجناب بیابرد و بنده هم چون قبلاً مطالباتی کرده ام و کاغذ هائی بنده رسیده است رای جلو گیری از اتلاف وقت از خواندن آنها خودداری میکنم و خواستم عرض کنم که فقط ۱۷ الی ۸ میلیون تومان لازم خواهد بود که یک مقداری برای دستگاههای فنی لازم است که سازمان برنامه تأمین کند روی امور عمرانی کشور بقیه اش هم از بودجه کل کشور تأمین شود که جمعاً ۱۷ الی ۸ میلیون تومان است و این چیزی نیست که دولت ترتیب اثر ندهد بخصوص با توجه این که بنفع دولت خواهد بود حالاً که متأسفانه آقای وزیر راه تشریف نداشتند آقای معاون وزارت راه توضیح بدهند که دولت چه اقدامی راجع باین موضوع کرده است و یک عده ای بفرمائید که واقعا این طبقه تحصیل کرده که طبقه فعاله مملکت است بتوانند با دلگرمی بیشتری وظائف خودشان را انجام بدهند.

رئیس - آقای معاون وزارت راه (مشاخی) بنده اجازه می خواهم بنام وزارت راه و بنام یک نفر مهندس از جناب مهندس فروهر که از روی علاقمندی به مهندسی این سؤال را مطرح فرمودند تشکر کنم. در واقع ایشان با بصیرت و توجهی که به اهمیت این رکن فعال و مؤثر در دستگاه اجرائی و بخصوص در وزارتخانه فنی مانند وزارت راه دارند بچگونه هم صنعتی هم کاری قدیمی مترصدند که وضع مهندسی اصلاح و مرمت شود تا با المال در حسن جریان و پیشرفت کارها مؤثر واقع شده، طبقه بندی یا با اصطلاح استاندارد کارهای ما مانند ملل مترقی بالا برود.

الحال مهندسی وزارت راه که دارای مسئولیت بزرگ در کارها هستند، حقوقی که دریافت میدارند نسبت به زحمت و مسئولیتی که بر عهده دارند، با مقایسه حقوق مهندسی که در دستگاههای آزاد کار میکنند و حتی نسبت به حقوقی که در بعضی مؤسسات دولتی دارد. میشود کمتر است بکنفر مهندس قدیمی رتبه ۹ که مثلاً سمت مهندس حوزه یا سر مهندسی ساختمان یک خط آهن را داراست در سر کارگاه فوق العاده ثابتی در حدود ۵۰۰۰ ریال تا ۷۰۰۰ ریال و سه ساعت اضافه کار که نصف حقوق است یعنی جمعاً در حدود ۱۰۰۰۰ ریال دریافت میدارد که با حقوق رتبه ۹ میشود یک هزار و هفتصد تومان - یک چنین مهندسی دارای یک وسیله نقلیه، منزل، سوخت و روشنائی و یک سرایدار برای دفتر است.

و حال آنکه مهندسی که سابقه خدمتشان بسیار کمتر از او است در مؤسسات آزاد لااقل دو برابر این مبلغ را دریافت میدارند عجله مهندسی که بطور روزمزد

استخدام می کنیم تازه هزار ریال حقوق میدهم وقتی بازنه ده هزار ریال از کمیسیون محترم بودجه تقاضا نموده ایم که به هندیسین جدید بدهند ولی در عوض فوق العاده آنان کمتر است البته این عنوان یعنی فوق العاده مقطوع صحرائی مدد معاش، اضافه کار صنعتی معیشت و غیره اقداماتی است که مادر حدود اختیارات و از راه توسل به آیین نامه های رایج از طریق سازمان برنامه یا وزارت دارائی بدست آورده ایم یا در لایحه قانونی سازمان وزارت راه پیش بینی کرده ایم که یک تا دو درصد بودجه ساختمانی بصرف ترمیم حقوق مهندسی و کارمندان ساختمانی برسد و باید عرض کنم که هر دو دستگاه یعنی وزارت دارائی و سازمان برنامه در این مورد نیز مانند سایر موارد با کمال حسن تفاهم از هیچ نوع معاضدت دریغ نکردند و وزارت راه بیوسه متشکر بوده است ولی تصدیق میفرمائید که اصلاح قانون جز از راه قانون امکان پذیر نیست و اصلاح اساسی باید بر روی یک شالوده قانونی صورت بگیرد و این همان کاری است که هیئت دولت با تنظیم قانون جدید استخدام در نظر گرفته و تقدیم مجلس خواهد شد.

البته در اصلاح وضع کارمندان هم از مهندسی و غیره، به تیر از حقوق باید نکات دیگری ملحوظ شود از جمله اینکه کارمند دولت باید منتخب و صاحب روحی با نظم و انضباط باشد به شغل خود و به خدمت عام علاقمند بوده آن را هدف زندگی خود بداند نه وسیله توجه باین نکات معرفه ال روحی و تربیتی بسیار ضروری است و بطور حتم قانونی که با مدافه کافی و پس از یک دوره سی ساله آزمایش تهیه میشود حاوی همه اینها بوده و راهنمایی هدیاتی که از طرف آقایان محترم مبدول میشود مایه کمال خورسندی و امیدواری در اصلاح وضع مهندسی خواهد بود (احسن)

رئیس - آقای مهندس فروهر
بنده از همین جا جواب عرض میکنم که در توجه دولت باین مطلب کمال تشکر دارم و از طرف ۱۴۰۰ نفر استدعا میکنم لایحه جدا گانه ای برای این آقایان بیابردن لایحه استخدام را هم بعداً برای کارمندان بیابردن (احسن)

رئیس - خاطر آقایان نمایندگان مستحضرات است که در سال گذشته بر حسب دعوت کشور اتحاد جماهیر شوروی از پارلمان ایران هیاتی بسکو مسافرت کرد اکنون بر حسب دعوت پارلمان ایران هیات محترم پارلمانی کشور دوست و همجوار مملکت ما آمده اند و امروز خوشبختانه در مجلس حاضر شده اند برای دیدن مجلس و آقای تاراسف رئیس هیات نمایندگان بیانات مؤثر آمیزی خواهند فرمود (صحیح است) جناب آقای تاراسف

بفرمائید.

۴- بیانات آقای تاراسف رئیس هیئت نمایندگی شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی
(در این موقع آقای تاراسف رئیس هیئت نمایندگی شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی پشت تریبون قرار گرفته و شرحی بزبان روسی ایراد نمودند که بلافاصله توسط مترجمشان بشرح زیر ترجمه گردید)

جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی، آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی!

اجازه می خواهم همچنین درود گرم و بهترین تمنیات شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را به مجلس شورای ملی و عموم نمایندگان مجلس شورای ملی تقدیم دارم.

اجازه می خواهم همچنین مراتب سیاست گزاری شخص خود و اعضاء هیئت نمایندگی را بغض محبت و مهمان نوازی که از هیئت نمایندگی در ایران بعمل آمد ابراز دارم در طی سال گذشته در مناسبات بین اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایران وقایع برجستهای بوقوع پیوست.

مسافرت اعلیحضرت همایونی شاهنشاه ایران و علیاحضرت ملکه و همچنین هیئت پارلمانی ایران با اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی امکان داد تبادل افکار بعمل آید و توافق نظریات طرفین را در تمایل بتحکیم و بهبود مناسبات دوستانه بین دو کشور و قصد نیت آنها را برای تحکیم صلح جهانی و استقرار اعتماد در مناسبات بین ممالک مالمعلوم نمود.

اجازه می خواهم اظهار اطمینان کنم که مسافرت هیئت نمایندگی شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی باران بیست و نوسه بازم بیشتر مناسبات دوستانه و حسن همجواری و حسن تفاهم و اعتماد بیشتر بین دو کشور بغیر ملل کشورهای ما و صلح جهانی کمک و مساعدت خواهد کرد (صحیح است)

آقایان نمایندگان مجلس! من وظیفه خود میدانم باستحضار شما رسانم که هیئت نمایندگی ما که است از نمایندگان شوروی عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از جمهوریها و ایالات مختلف اتحاد شوروی بین ما نمایندگان فدراسیون روسیه و جمهوری های شوروی سوسیالیستی اوکراین و گرجستان و آذربایجان و ارمنستان و ترکمنستان و جمهوری خودمختار اوکراین وجود دارند.

اتحاد شوروی مایل است که با همسایه جنوبی خود یعنی ایران بهترین روابط و روابط دوستانه داشته باشد (احسن)

انتقاد موافقت نامه مورخه ۲۲ دسامبر سال ۱۹۰۴ راجع بجل و تنظیم مسائل مرزی و مالی بین کشورهای ممالک داد که کلیه مسائل مورد اختلاف مرزی و دعوی متقابل مالی طرفین را که همه های مدیدی پروا بطوستانه و حسن همجواری بین اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی و ایران لطمه وارد می آوردند باروح حسن تفاهم بطور قطع حل و فصل نمود در همین حال موافقتنامه مذکور میان استواری را برای بسط و توسعه بازم بیشتر بهترین مناسبات بین دو کشور همسایه ما بنهاد

بمنظور بسط و توسعه روابط علمی و بازرگانی و اقتصادی و فرهنگی که اساس خوبی برای روابط کلی متقابل سیاسی محسوب میشود، مسائل مربوط بانقاد موافقتنامه طویل المده راجع بتحول متقابل کالا و استفاده مشترک از آبهای رودهای مرزی ارس و اتراک و همچنین مسائل مربوط بعبور کالاهای ایران از طریق اتحاد شوروی بطور ترازیت مورد مطالعه طرفین می باشد.

دولت شوروی به پیروی از اصول لنینی سیاست خارجی حکومت شوروی بمنظور تحکیم و بسط و توسعه مناسبات حسن همجواری بین اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی و ایران در ماه ژوئیه سال ۱۹۰۶ تصمصم اتخاذ نمود که اتحاد شوروی از حقوق خود ناشی از مشارکت در شرکت سهامی شوروی و ایران و کوپر حوریا، برفع ایران صرف نظر نماید و حقوق و اموال طرف شوروی را در شرکت بپادشاه بلاعوض بایران واگذار نماید.

ما معتقدیم که امکانات وسیعی برای همکاری اقتصادی مفید برای طرفین و بسط و توسعه بازرگانی بین اتحاد جماهیر شوروی و سوسیالیستی و ایران بدیهی است چنانچه هر دو طرف ارازا تمایل نمایند بوجود رازد.

پارامهای کشورهای مختلف مسئولیت اعظمی را در امر حفظ و تحکیم صلح بعهده دارند (صحیح است) شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که از تمایل به ادای سهمی از خود در امر حفظ و تحکیم صلح و امنیت ملتها الهام میگیرد در اوقات اخیر یک سلسله اقدامات معطوف بوصول این هدف عالی و نتیجیه آن اتخاذ نمود که از آن جمله اند «پیام شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بیارمنان های تمام کشورهای جهان در باره خلع سلاح» و همچنین یک سلسله اظهاریه های شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی راجع بمسائل مربوط با استفاده مسالمت آمیز از نیروی اتم و منع سلاح اتمی و محدودیت شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی همواره آماداست که ابتکار سایر پارلمانها را در این امر مورد بررسی قرار داده و از پیشنهاداتی که معطوف ب حفظ صلح جهانی و تخفیف بحران بین المللی باشد

پشتیبانی نماید. ماملت ایران راملت صلحدوستی می دانیم (صحیح است - احسن است) ملت ایران نیز مانند سایر ملل تشنه صلح و ترقی و ارتقاء رفاه خود میباشد (صحیح است) ماصادقانه و از صمیم قلب موافقت ملت زحمت دوست ایران را در ترقی و توسعه اقتصادیات و فرهنگ ملی خود آرزو مندیم. اتحاد شوروی مایل است ایران را مملکتی نیرومند و مستقل و شکوفان و صلحدوست و همسایه خوب خود ببیند (احسن است)

ایران کشور تمدن باستانی است و آثار باستانی متعدد گواه آن میباشد. ملت ایران دانشمندان و شعرا و برجسته های بشریت تحویل داد که تمام نوع بشر از آن جمله ملت شوروی خاطر آنان را تجلیل میکنند.

آقایان نمایندگان مجلس! اجازه می خواهم اظهار اطمان کنم که مناسبات بین کشورهای مادر آینده نیز بر مبنای معامله متقابل و اعتماد و دوستی بسط و توسعه و استحکام خواهد یافت (انشاءالله) و تماسهای شخصی بین رجال دولتی دو کشور - تماسهای ما با شما و همچنین مبادله هیئت های نمایندگی فرهنگی و هیئت های نمایندگی دیگر باین هدف عالی خدمت خواهند کرد (صحیح است)

ماهه گونه موافقت را برای مجلس شورای ملی ایران آرزو مندیم باری دیگر از طرف شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی صمیمانه بشما تبریک میگویی

استوار و شکوفان باد دوستی بین دو ملت ما!

(پس از ختم بیانات آقای تاراسف بقارسی اظهار داشتند تبریک میگویم) (کف زدن متمدحضار)

رئیس - آقای تاراسف رئیس محترم هیأت نمایندگی شورایی اتحاد جماهیر شوروی و آقایان اعضاء محترم بنام مجلس شورای ملی از بیانات مودت آمیز رئیس هیأت نمایندگی شوروی عالی اتحاد جماهیر شوروی ابراز امتنان و تشکر میکنم (صحیح است) توسعه مناسبات و حسن تفاهم و روابطی که در آن مسافرت تاریخی اعلیحضرت همایون شاهنشاه بکشور همجوار و دوست وجود آمده حائز کمال اهمیت است (صحیح است) یقین دارم هیأت محترم پارلمانی شوروی در مدت توقف خود باین حقیقت واقف خواهند شد که ملت ایران همیشه مایل است با کشورهای همجوار بالاخص کشور بزرگ اتحاد جماهیر شوروی روابط صمیمانه و مناسبات دوستانه داشته باشد (صحیح است) ملت ایران همواره طالب صلح و طرفدار استقرار روابط حسنه و اعتماد و تفاهم کامل بین کلیه ملل جهان میباشد (صحیح است) و شایق است

۶- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی رئیس - آقای وزیر دارائی

مشکلات و مسائل بین ملل با روح حسن نیت و مذاکرات حل و فصل شود (صحیح است) مسافرت هیأت محترم بکشور مابدون شک در تحکیم مبانی دوستی اثرات نیکوئی خواهد داشت (صحیح است) آرزو مندیم در این مسافرت بهمانان گرامی ما خوش بگذرد و با خاطرات خوشی از میهن عزیز ما بکشور خود مراجعت فرمایند و تردیدی نیست که مسافرت هیأت محترم در تشدید مناسبات حسنه بین دو کشور و دولت فوق العاده مفید و مؤثر خواهد بود (صحیح است) (کف زدن متمدحضار)

۶- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی رئیس - آقای وزیر دارائی

نمایندگان محترم مستحض است که راجع بقیمت دارو اینکه قیمتش قدری بالاست تولید نگرانی شده است (صحیح است) دولت در ضمن اقداماتی که برای تعدیل و تنزل قیمت دارو کرده است در نظر گرفته است که از نرخ تعرفه گمرکی دارو هم بکاهد (احسن است) و از این نظر لایحه ای به مجلس محترم شورای ملی تقدیم میشود که نرخ تعرفه گمرکی دارو، آن قسمتهائی که مشمول قانون است (چون قسمت اعظم آن معافیت دارد) از سی درصد بده در صد تنزل کند (احسن است) این لایحه را تقدیم جناب آقای رئیس محترم مجلس میکنم و استدعا دارم از نظر رفا عامه تسریع در تصویب لایحه بشود (عده ای از نمایندگان - با فوریت باشد) اگر اجازه فرمائید فوریت خواسته شود (عده ای از نمایندگان - بله با فوریت) پس اجازه فرمائید از نظر اهمیت موضوع دو فوریت استدعا کنم.

رئیس - یک فوریت باشد وزیر دارائی (فرور) - بایک فوریت تقاضا میشود.

۷- طرح و تصویب یک فوریت لایحه تخفیف حقوق گمرکی دارو

رئیس - لایحه قرائت میشود و فوریت آن مطرح میشود. (شرح زیر قرائت شد) مجلس شورای ملی بطوری که استحضار دارند نظر این است که بهای دارو با وسایل و اقدامات لازمه تنزل نموده و باقیمت ارزانتری در دسترس مصرف کنندگان گذاشته شود و این موضوع نیز مورد نظر و توجه کلیه آقایان نمایندگان محترم میباشد لهذا برای تخفیف قیمت عمده از دارو که طبق جدول ضمیمه قانون تعرفه گمرکی باخذ سی درصد قیمت وصول میشود بده درصد تقلیل داده شود لهذا برای اجرای منظور مذکور ماده واحده ذیل بقیه یک فوریت پیشنهاد و استدعای تصویب آنرا دارم.

نمایندگان محترم بمرض برسانم. در هفته نبل از طرف بعضی آقایان نمایندگان محترم نسبت بدستگاه ممیزی وزارت دارائی اظهاراتی شد و بنده با تمام صراحت حضور آقایان عرض میکنم که هیچوقت بنده مدعی نبوده ام که در یک دستگاهی که در حدود ۲۶ هزار نفر عضو دارد تمامی آنها بدون استثناء از هر نوع خطا و از هر نوع رفتار بدی مصون هستند، این ادعا را نکردم و هیچوقت هم نمیکنم و یقین دارم هیچک از آقایان وزیران همکاران محترم هم نمخواهند چنین ادعائی در مورد دستگاه خود بکنند (احسن است) این هست، منتهی چیزی که هست از طرف دیگری هم عقیده دارم و تکرار می کنم و بمرض آقایان نمایندگان عظام میرسانم که همه را بیک چوب راندن آنهم شاید تولید یک قدری پسردی و نگرانی در مأمورین بنمایند راجع باین امر بخصوص خواستم بحضور آقایان عرض کرده باشم بدیستانه یا خوشبختانه نرسیده بود اما اینطور هم نبود که ماضیا یا را نسکی ندیده بینگاریم، بنده بدون این که بخوام اسم نماینده محترم را ببرم، برای اینکه بدانید، و اگر بنده را مجاز بدارند اسمشان را هم عرض خواهم کرد که تا چه حد دقیق هستیم، روزی به بنده گزارشی رسید که از یکی از اقوام یکی از آقایان نمایندگان مجلس مأمورین دارائی تقاضای پولی کرده اند، گزارش شفاهی بود در همین مجلس محترم شورای ملی باشان گفتم و استدعا کردم خواهش کردم تحقیق کنند و بنده بفرمائید برای اینکه بدانم کس و چه عملی کرده است؟ دو روز بعد در همین مجلس محترم نامه ای ببنده مرقوم فرمودند که تحقیق کردم صحت نداشت، منظور اینست که ما مراجعات افواهی را هم تحقیق میکنیم (احسن است) اگر اجازه فرمائید آقای نماینده محترم اسمشان را عرض می کنم در اینجا تشریف دارند، اما چون اجازه نمیفرمائید ساکت (عده ای از نمایندگان - بفرمائید) تا خودشان فرمائند که نمی توانم بگویم (عده ای از نمایندگان - بفرمائید، اسم ببرید)

رئیس - یا نباید بگوئید، یا اگر گفتید باید اسم ببرید

وزیر دارائی - جناب آقای اخوان، اینجا تشریف دارند، ۵ روز قبل بود هیچ الزامی نداشت که بنده این را با آقایان عرض کرده باشم، این را بر سبیل صحبت خواستم عرض کنم اما راجع باین موضوع خاص سوابقش اینجا هست و نامه های من اینجا هست اگر موافقت فرمائید عیناً میخوانم ولیکن نمیخواهم اتلاف وقت مجلس محترم را کرده باشم. در اوایل آذرماه بازم گزارش شفاهی از طرف یک شخصی که شافل مقام مهمی است به بنده رسید و گفته

شده در بعضی سراهای بازرگان و باغیاتی شده، بعضی اینکه این گزارش بن رسید طبق پرونده ای که موجود است بنده شرح لازم بشهر بانی کل کشور نوشتم، این عمل در اوایل آذرماه بود، در اواخر آذر ماه گزارشی رسید از شهر بانی کل، گزارش قدری ناقص بود، روشن نبود، کلیات بود، بلافاصله نامه دیگری نوشتم، حافظه بنده گفایت میکند آنهم تاریخش دیماد است، نوشتم که این گزارش روشن نیست، حتی نامه ای با پست رسیده بود بی امضاء معمولاً بنده ترتیب اثره نامه های بی امضاء نمی دهم، چون قانون، قانون اصول معاکمات جزائی منع کرده است و مع الوصف آنرا هم فرستادم و تقاضا کردم که تسریع بکنند در رسیدگی باین کار، درست روز ۲۶ دیماه یکروز بعد از اظهاراتی که در مجلس شد جواب شهر بانی کل بمن رسید اگر هم آن اظهارات نمیشد این کار می شد، بلافاصله در همان روز نامه ای خدمت دوست و همکار عزیزم جناب آقای وزیر محترم دادگستری تقدیم کردم و از حضورشان تقاضا کردم امر فرمایند موضوع باشد ارجاع تعقیب شود، در همان اوایل هم باز از طرف یکی از بازرگانان محترم اظهاری شد، آن موضوع را هم بلافاصله بدادگستری عرض کردم و تقاضای تعقیب کردم، یکی از آقایان شخصی با این اسم و رسم مأمور دارائی نیست و مشغول است و دارد اخاذیهای می کند، بلافاصله بشهر بانی نوشتم و اینها را تعقیب کردم و بازم عرض میکنم کار رشاء و ارتشاء دوطرف دارد، نظرم هست وقتی که فقه میخواندیم این عبارت بود: الرأشی والمرتشی کلأما فی النار، پس راشی و مرتشی هر دو در یک عرض هستند. منتهی قانون آذر ۸۰ و ۱۳ اجازه داده است که اگر کسی باقرار و اعتراف خودش و با اظهاراتش وسایل تسهیل تعقیب مرتکب را فراهم کند، با تصویب هیأت وزیران از مجازات معاف است. الان در اینجا صراحتاً در حضور آقایان نمایندگان عظام عرض میکنم هر گونه اعلام جرمی، هر گونه خطا آری مقامی باشند اعلام شود به اشد انجاء تعقیب خواهد شد (احسن است) هیچ تردیدی در این قسمت نداشته باشید ولی استدعا می کنم با دستگاه دولت همکاری فرمائید و مارا در جریان بگذارند، لزومی ندارد مادام و بیاد نمیکنیم داد نیز نیم مجرمانه نگاه میداریم و اصلاح میکنیم تا حدی که در قدرت توانائی باشد موضوع دیگری هم خواستم اینجا بمرض آقایان نمایندگان محترم برسانم، بعضی از آقایان دوستان بنده بمن فرمودند راجع باین موضوع خاصی که الساعه عرض میکنم صعبیتی نکنم بعضی هم گفتند بکنم بنده چون اهل استتار نیستم و عرض میکنم

حقایق را صاف و هر بیان ولو اینکه آن اشارات متوجه بشخص خود من هم باشد آشکار میکنم بدانم فرمائید چون آنرا که حساب یا کسب از معاسیه چه با کسب؟ جناب آقای دیهیم بنمایند آذربایجان در ضمن اظهارات خودشان اشاره ای فرموده بودند گویا مشارالیه بنده بودم (حشمتی - بشما بنویسند بدستگاه شما بود) اجازه فرمائید در ضمن بیان خودشان فرمودند آن شخصی که اجرائیه برایش صادر کرده اند امروز این ثروت سرشار را از کجا آورده است؟ آن شخص بنده هستم با کمال صراحت عرض می کنم، مورد اشاره ایشان بنده هستم صراحتاً عرض میکنم (عده ای از نمایندگان نه آقا) استدعا می کنم اجازه فرمائید علیه بنده در سه سال پیش اجرائیه صادر شد، در نتیجه چندین سال بیکاری و خانه نشینی، پس از داشتن مقامات عالی، پس از داشتن ثروت سرشار، راست است برای من و رفته اجرائیه صادر شد هیچ تنگی از این کار ندارم اما يك مسأله را عرض میکنم، آن ثروت شراری که برای بنده سراغ داشته بفرمائید بنده الان ثروت سرشارم را بمرض آقایان نمایندگان عظام میرسانم، بالینکه من هیچ الزامی ندارم که راجع بامور شخصی خود صحبتی بکنم، اما کسی که شافل مقام اجتماعی است در این مملکت باید زندگی خصوصیش را هم مردم بدانند (یکی از نمایندگان - عصبانی نشوید) اجازه فرمائید هیچ اشکالی ندارد، ثروت سرشار بنده پس از دهه وزارت و مقامات بسیار عالی درجه اول در این کشور از ۵ هزار تومان قرض بانک بازرگانی آقای تجدد شاهدند (تجدد - بده هزار تومان قرض بانک ملی و پنج شش هزار تومان قرض بانک بیه و پنج شش هزار تومان قرض به بانک سپه و چندین هزار تومان قرض خصوصی و سه چهارم راه کرایه عقب افتاده منزل آقای با تانقلاب - این ثروت شخصی و سرشار بنده است هیچ اهمیتی نمیدهم و از این حرفها متأثر نمیشوم و از میدان هم در نمیروم و مادام که افتخار خدمت گذاری شخص شخیص اعلیحضرت همایون شاهنشاه بواسطه ملت عزیز و نجیب ایران را دارم

رئیس - و مجلس شورای ملی وزیر دارائی - و مجلس شورای ملی، عرض میکنم، با کمال افتخار مادام که اطمینان و اعتماد اعلیحضرت از من سلب نشده است و در سر کار هستم شعار بنده در مقابل این حرفها فقط یک چیز است خدمت میکنم و میگویم:

د وفا کنیم و ملازمت کشیم و خوش باشیم کدر در راه خدمت بکشور نمی رنجم ولی استدعا میکنم آقایان لطف فرمائید اینجا مجلس محترم شورایی است تحت تأثیر این تلقینات و احساسات واقع نشوید و

۹ - بیانات آقای دیهیم طبق ماده ۸۲ آیین نامه دیهیم - يك سوء تفاهمی شده است طبق ماده ۸۲ اجازه میخواهم رئیس - در همان قسمتی که سوء تفاهم شده است صحبت فرمائید دیگر حاشیه نروید

دیهیم - مطالبی که پررؤز بمرض نمایندگان محترم رسید همین مطالبی بود که جناب آقای وزیر دارائی لافاً همه آنها را تأیید فرمودند منظور از گفتن آن مطالب همانا پشتیبانی از دولت است برای اینکه انتقاد صحیح، انتقاد درست نماینده مجلس شورای ملی وقتی از دولت میشود که پشتی بان آن دولت باشد، مخالفین می نشینند فرصت میدهند بدست آنها که احلال میکنند دولت را بدنام میکنند چون در روزنامه آترو بعضی جرایدهم اشاره شده بود که فراکسیون تشکیل یافته بعنوان مخالفین دولت خواستم این را تکذیب کنم این موضوع صحیح نیست بلکه این فراکسیون تشکیل یافته برای پشتی بانی از منویات ملوکانه و پشتی بانی از کارهای خوب دولت و انتقاد از کارهای بد دولت که مطابق اصل صریح قانون اساسی است (صحیح است) خواستم از جناب آقای وزیر دارائی تشکر کنم که مأمورین ممیزی که در بار بار رشوه گرفته بودند آنها را تعقیب کردند (قنات آبادی - دیوان کیفر باید تعقیب کنند) بله باید دیوان کیفر تعقیب کند و از دادستان محترم هم تشکر کنم برای اینکه این کار را تعقیب میفرمائید تا اینکه موضوع روشن شود، جناب آقای وزیر دارائی اشاره فرمودند

رئیس - آقای دیهیم جواب ایشان را ندهید اگر تحریری در بیانتان شده باشد باید توضیح دهید آنهم بنده مقبوضه بیشتر نمیشود صحبت کرد

دیهیم - بنده چنانچه صورت مجلس حاکی است عرض نکردم تمام مأمورین دارائی دزدند آنجا صراحتاً عرض کردم عده زیادی از مأمورین دارائی بسیار مردان پاک شریف متدین و خدمتگذار هستند، عده ای هم بودند که ناباکند و بکنده آنها را خود آقای وزیر دارائی تنبیه کردند.

وزیر دارائی - آقای دیهیم منفصلشان کردم رئیس - آقای د کتر امین فرمایشی دارید؟

دکتر شفیق امین - نامه ای از آقایان پزشکان و داروسازان و دندانسازان رسیده است که تقدیم میکنم

۱۰ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بسازمان مؤسسه رازی از ماده ۳

رئیس - ماده ۳ فراتر میشود (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بسازمان مؤسسه رازی کلیه سرما و واکنش های مورد احتیاج وزارت کشاورزی را تهیه و مجاباً در اختیار وزارت کشاورزی میگذازد .

ماده ۳ - مؤسسه رازی کلیه سرما و واکنش های مورد احتیاج وزارت کشاورزی را تهیه و مجاباً در اختیار وزارت کشاورزی میگذازد .

استاد دارهای شیمیایی ضد بیماریهای انگلی دام و همچنین واکنش و سرما های مورد نیاز سازمانهای بهداشتی ملی و دولتی را ساخته و بیهای نام شده و سود مالانهای که بتصویب شورای عالی خواهد رسید بفروش برساند و وجوه حاصله از این باب ترايس از وضع هزینه ساختن موادی که بفروش میرسد مصرف توسعه و تکمیل مؤسسه رازی برساند

تبصره ۱ - مؤسسه رازی در هر مورد میتواند با اجازه و تصویب شورای عالی مابیتاج خود را مستقیم بدون رعایت اصول مناقصه بکمترین قیمت ممکنه خریداری نماید

تبصره ۲ - وجوه حاصله از صرفه جوئی هر سال بسال بعد منتقل و مقصود توسعه مؤسسه رازی خواهد بود .

رئیس - آقای عمیدی نوری همان اشکالی که در مواد قبلی این لایحه متکلم بعث در جلسه قبل عرض رساندم وارد است برای اینکه اولاً اجازه داده شده بعود این مؤسسه آنچه را که میفرشود وجوه حاصله از آن را خودش خرج بکند و اینهم همانطور که عرض کردم برخلاف آن اصل تمرکز امور مالی و نظارت در دخل و خرج است اشکال دوم هم اینست که اجازه داده شده خودش بدون رعایت قوانین معاسباتی واصل مناقصه و مزایده هر چیزی را که خواست آن را بتواند بدون رعایت آن تشریفات و قوانین بخرد اینهم اشکال دوم . اشکال سوم هم اینست که نوشته شده آنچه صرفه جوئی در بودجه مؤسسه در هر سال بوجود آمد آن صرفه جوئی بسال دیگر منتقل شود برای خودش بطور کلی نشان داده میشود که این مؤسسه در انجام وظیفه اداری و دخل و خرج خودش يك استقلال بتمام معنای دارد که از کلیه اصول قانونی و مالی و معاسباتی خارج است بنده نمی دانم تاچه خدمت میشود بیک مؤسسه ای که جزو مؤسسات مملکتی است و البته مورد استفاده تمام مؤسسات باید باشد استقلال داد اگر مؤسسه ای خوب بچرخد وجودش لازمست ومن دراصل این

مؤسسه ایرادی ندارم بلکه رئیس هم مورد اعتماد است بانام اینها من متقدم که باید سعی کنیم که رعایت آن موازین و اصول کلی که نظارت در دخل و خرج است و به مجلس اختصاصاً داده شده بشود این نظارت که قابل انتقال نیست چون مجلس شورای ملی يك تکلیفی دارد که نمیتواند آن را انتقال بدیگری بدهد باصطلاح وکیل در توکیل بکند و آن نظارت در دخل و خرج مملکتی است که از مختصات مجلس شورای ملی است و منحصر از وظایف مجلس است هر قدر ما بخواهیم عدول بکنیم از این مقررات همین وضع پیش میآید که فعلاً هست و کلیه مؤسسات ما معاسباتشان معلوم نیست چون متأسفانه لایحه تفریح بودجه هم از طرف وزارت دارائی بمجلس داده نمی شود که ما بدانیم در سنواتی که بودجه شان تصویب شده چگونه عمل شده هیچ اطلاعی از عملیات دستگاههای مملکتی نداریم از آن طرف هم طبق این قانون و قوانین دیگر تمامشان را خود مختار میکنند در دخل و خرج و در صرفه جوئی، و صرفه جوئی را هم میگذازد برای خودش بنده نمی دانم تاچه حد مجلس شورای ملی موافق است که این جور مؤسسات خود مختار از نظر مالی بوجود بیارند و اجازه بدهند بدون اینکه اطلاع داشته باشند حساب آن چه چیز است همینطور عمل میکند بنده معتقد هستم که این ماده بدون قید و شرط يك ماده ای است که منظور مجلس شورای ملی را تأمین نمی کند .

رئیس - آقای دکتر افشاره موافقت بنده از این لحاظ است که تمام مقررات و تمام این پیش بینی هائیکه شده است بمنظور نتیجه است اگر دستگاهی کارش خوب است و نتیجه ای که ما می خواهیم از کارش حاصل است و عملاً هم ثابت کرده است که میتواند وظیفه اش را انجام بدهد بنده تصور میکنم دیگر آمدن يك بنی به بندها علاوه کردن لازم نیست و مخصوصاً مقرراتی که خود ما باین نتیجه رسیده ایم که باید نسبت بان تجدید نظر بشود یعنی دستگاه های دیگر هم با این مقررات نمی توانند وظیفه شان را درست انجام بدهند حالایک دستگاهی که وظیفه اش را خوب انجام میدهد و رضایت هم از کارش حاصل است باینم يك آمدن و يك بنی بیایش بنده تصور میکنم که مطابق مصلحت نیست و متقدم این دستگاه که بوسیله يك رئیس ایرانی واقفاً صلاحیتدار از لحاظ معنوی و اخلاقی و علمی اداره میشود آنچه ممکن است از طرف مجلس بهش کمک بشود و تقاضایم هم اینست که این لایحه زودتر تصویب بشود و همینطور عمل بشود .

رئیس - آقای دکتر دادفر - باین ماده بلی

دکتر دادفر - بفرمائید

دکتر دادفر - در مجلس محترم بمولای فوری آقایان تبادر بذهن می کنند رئیس آن مؤسسه را بنده رئیس مؤسسه رازی را نه دیده ام و نه میشناسم ولی شنیده ام مرد بسیار خوبی است (صحیح است) اما مملکت و دستگاههای مملکتی منحصر به اشخاص نیست که ما بیائیم راجع باشخاص صحبت کنیم اگر فردا رئیس آن ارتقاء مقام پیدا کرد و رئیس يك مؤسسه بالاتری شد تکلیف آن چه میشود باید قانون برای همیشه وضع بشود در اینجا مخالفت بنده در این ماده از این نظر است که در اینجا از نظر وظایف مؤسسه رازی در ماده اول (جناب آقای وزیر کشاورزی توجه بفرمائید) نوشته است مؤسسه رازی حصارک و شعبات آن در شهرستانها بمنظور تهیه مایه ها و سرم ها و سایر مواد مفید از نظر زیست شناسی و برای تشخیص بیماریها و مطالعات علمی مربوط بمبارزه و اکیر دام در اینجا شما وظیفه مؤسسه رازی را منحصر کردید به مطالعه در اطراف بیماریهای دام در ماده ۳ آمده است بار از این وظیفه خارج گشته است و نوشته است باید همچنین تهیه و واکنش و سرم های مورد نیاز سازمانهای بهداشتی ملی و دولتی سازمانهای بهداشتی ملی و دولتی آنچه که بنده می فهمم یعنی يك وظیفه ای خارج از امور دام مثلا اگر يك آنله ای هم آمد يك دیفتری آمد این مؤسسه بیاید سرم بسازد یعنی يك قسمت از وظایف دستگاه باستور را بعهده بگیرد (بکنفرانز نامیدگان چه مانعی دارد) بنده عرض نکردم که مانعی دارد اگر چه آنچه مؤسسه رازی بخواهد تهیه اینها را بعهده بگیرد در ماده اول در تعریف وظایف بگوئید که هم برای دام مایه تهیه بکند و هم برای امور بهداشتی سرم و واکنش بسازد چون در اینجا شما فرمودید که اینها را بسازد و باسود عادلانای میفرشد البته این مؤسسه رازی تقریباً خودش خوب کار کرده اما این ماهه ها چطور شده و بکدام دام تلقیح شده بنده که چیزی سراغ ندارم خیلی هم مؤسسه رازی خوب کار کرده و آنچه مایه ها را درست کرده و انبار می کند ولی همینطور اگر در انبار ماند هیچ لطفی ندارد ببینید که از این مایه ها کدامهاها معالجه شده اند این يك مطلبی است حالا بنده میترسم فراموشم رازی وظیفه اصلی خودش را که برای مبارزه با بیماریهای واگیر دار دام است ول بکند و برود برای بنگاههای ملی سرم بسازد و از آن وظیفه اصلیش منحرف بشود باینجهت بنده باین ماده مخالفم و اگر چنانچه می خواهید مایه های بهداشتی هم تهیه بکنند منحصر آ برای بنگاههای دولتی تهیه بکنند نه ملی این کلامه ملی را بردارید و بنگاههای ملی برون

(صحیح است) که نظیرش کم است حتی بنده می توانم با کمال تأسف در حضور جناب آقای وزیر بهمداری عرض کنم که این مؤسسه رازی از مؤسسه باستور بهتر کار میکند (صحیح است) و از طرفی باید عرض کنم این مؤسسه در دست يك نفر فرانسوی بود که خوب کار کرد و انصافاً خدمت کرد و اشخاصی را تربیت کرد و امروز در دست ما ایرانی ها بهمان وضعیت عمل میکنند (صحیح است) و اینکه آقای دکتر دادفر فرمودند که مؤسسات ملی برونند از جای دیگر سرم و واکنش بخرند یا مؤسسه دیگری درست کنند این علمی نیست این مؤسسه بسیار سنگین و گران قیمت و دارای اشخاص فنی مهمی است و اگر ما با این دستگاه می توانیم سرم و واکنش صادر کنیم چه ضرر دارد که مردم این مملکت بقدر حاجت خود از این مؤسسه بخرند بنابراین بنده عقیده دارم که این لایحه بسیار مفید و خوب است و باید اختیار باین مؤسسه داد که طبق مواد این لایحه عمل بکند برای اینکه این قوانین مزایده از این جهت نداشته باشد و برای مزید اطلاع جنابمالی عرض میکنم این مؤسسه واکنش برای کزاز و دیفتری و اقسام آنها تهیه میکند و بسیار مورد بیستد واقع شده و بسیار هم برای مملکت مفید است (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر کشاورزی **وزیر کشاورزی** - عرضی ندارم

رئیس - آقای دکتر امیر حکمت موافقت بفرمائید

دکتر امیر حکمت - بنده میخواستم اینچنانچه تذکرها بمرض آقایان برسانم يك موضوعی که زیاد اینجا صحبت شد راجع باین بود که مخارج بدون تشریفات و بدون انجام می شود البته بنده بطور کلی معتقد هستم که امور مالی باستی نمر کرد داشته باشد اما به تشریفات که در وزارتخانه ها و ادارات معمول است بهیچوجه عقیده ندارم و در عمل دیدیم که هیچ صحیح هم نیست اگر کار را بدست اشخاص مطلع بسپارید بدون هیچ تشریفات با کمال دلسوزی و میل کار را انجام میدهند و مالی هم ضایع نمیشود ولی اگر بنا باشد که کار با بدست اشخاص ناصالحی باشد اعم از اینکه تشریفات مناقصه و مزایده مراعات بشود یا نشود می بینید که سوء استفاده های زیادی شده و می شود بنابراین بنده باین اصل حقیقه عقیده ندارم هر قدر سعی کنیم که تشریفات کمتر باشد و اشخاص مطمئن مطلع سرکار باشند مسلماً بصلاح و به نفع مملکت خواهد بود (صحیح است) عرض دیگر بنده این است که جناب آقای دکتر دادفر بیان فرمودند چون بنده واردم باین امر خواستم توضیحی برای اطلاع آقایانی که درست وارد نیستند عرض کنم این مؤسسه رازی از بهترین مؤسسات فنی مملکت ما است

رئیس - کمیسیون معاسبات فرستاده می شود

۱۳ - بیانات آقای وزیر بهمداری راجع بشرکت های وارد کنندگان دارو

رئیس - آقای وزیر بهمداری (دکتر صالح) - بنده با اجازه آقایان نمایندگان محترم خواستم چند کلمه راجع بسوء تفاهمی که در نتیجه مذاکرات مجلس سنا ایجاد شده عرض کرد . باشم بطوریکه اطلاع دارید بمناسبت مذاکرات اینکه در مجلس سنا شاهد باوجودیکه دولت اجازه داشت که صورت شرکتهائی را در مجلس سنا بخواند بامر رئیس مجلس صورت هائیکه از شرکتهای مختلفه گرفته شده بود خوانده شد و حتی گفته شده بود که ما با این دستگاه می توانیم سرم و واکنش صادر کنیم چه ضرر دارد که مردم این مملکت بقدر حاجت خود از این مؤسسه بخرند بنابراین بنده عقیده دارم که این لایحه بسیار مفید و خوب است و باید اختیار باین مؤسسه داد که طبق مواد این لایحه عمل بکند برای اینکه این قوانین مزایده از این جهت نداشته باشد و برای مزید اطلاع جنابمالی عرض میکنم این مؤسسه واکنش برای کزاز و دیفتری و اقسام آنها تهیه میکند و بسیار مورد بیستد واقع شده و بسیار هم برای مملکت مفید است (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر بهمداری (دکتر صالح) - بنده با اجازه آقایان نمایندگان محترم خواستم چند کلمه راجع بسوء تفاهمی که در نتیجه مذاکرات مجلس سنا ایجاد شده عرض کرد . باشم بطوریکه اطلاع دارید بمناسبت مذاکرات اینکه در مجلس سنا شاهد باوجودیکه دولت اجازه داشت که صورت شرکتهائی را در مجلس سنا بخواند بامر رئیس مجلس صورت هائیکه از شرکتهای مختلفه گرفته شده بود خوانده شد و حتی گفته شده بود که ما با این دستگاه می توانیم سرم و واکنش صادر کنیم چه ضرر دارد که مردم این مملکت بقدر حاجت خود از این مؤسسه بخرند بنابراین بنده عقیده دارم که این لایحه بسیار مفید و خوب است و باید اختیار باین مؤسسه داد که طبق مواد این لایحه عمل بکند برای اینکه این قوانین مزایده از این جهت نداشته باشد و برای مزید اطلاع جنابمالی عرض میکنم این مؤسسه واکنش برای کزاز و دیفتری و اقسام آنها تهیه میکند و بسیار مورد بیستد واقع شده و بسیار هم برای مملکت مفید است (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر بهمداری (دکتر صالح) - بنده با اجازه آقایان نمایندگان محترم خواستم چند کلمه راجع بسوء تفاهمی که در نتیجه مذاکرات مجلس سنا ایجاد شده عرض کرد . باشم بطوریکه اطلاع دارید بمناسبت مذاکرات اینکه در مجلس سنا شاهد باوجودیکه دولت اجازه داشت که صورت شرکتهائی را در مجلس سنا بخواند بامر رئیس مجلس صورت هائیکه از شرکتهای مختلفه گرفته شده بود خوانده شد و حتی گفته شده بود که ما با این دستگاه می توانیم سرم و واکنش صادر کنیم چه ضرر دارد که مردم این مملکت بقدر حاجت خود از این مؤسسه بخرند بنابراین بنده عقیده دارم که این لایحه بسیار مفید و خوب است و باید اختیار باین مؤسسه داد که طبق مواد این لایحه عمل بکند برای اینکه این قوانین مزایده از این جهت نداشته باشد و برای مزید اطلاع جنابمالی عرض میکنم این مؤسسه واکنش برای کزاز و دیفتری و اقسام آنها تهیه میکند و بسیار مورد بیستد واقع شده و بسیار هم برای مملکت مفید است (صحیح است)

فرود که ببینند نوشتند که يك همچو شرکتی وجود ندارد و ایشان هم در این شرکت نیستند بنا بر این موضوع منتفی است بنده بیش از این صحبت نمیکنم خواستم که آقایان نمایندگان بدانند اولاد دولت مخلوق مجلسین است دولت باید احترام بمجلس بگذارد و دولت هم نظر ندارد که مجلس را کوچک بکند و اگر هم مجلس را کوچک کرد خودش را کوچک کرده است

رئیس - هیچ دولتی نمیتواند مجلس را کوچک بکند آن مجلس است که دولت را کوچک میکند اشتباه نشود .

وزیر بهمداری - صحیح است همان طور که جناب آقای رئیس فرمودند صحیح است و بنده خواستم توضیح آقای رئیس را عرض کرده باشم مخصوصاً دولت آقای علامه که بکلی میرا از این چیزها است و در خارج هر که از این حرفها بزند صحیح نیست و دولت جز احترام و تکریم بمجلس وظیفه ای ندارد و خواهش میکنم این موضوع بکلی بسته شود (احسن)

۱۳ - بقیه مذاکره و خاتمه شورای گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بسازمان مؤسسه رازی

رئیس - ماده چهارم فراتر میشود (بشرح زیر خوانده شد)

نظر بوضع خاصی که سازمان مؤسسه رازی و شعب آن دارد نوع کار آن باساعت کار اداری مطابقت نمیکند شورای عالی آئین نامه مقصودی جهت هزینه های عمومی مؤسسه و پرداخت فوق العاده مقصود بنام فوق العاده مؤسسه رازی برای هر طبقه از کارکنان مؤسسه وضع و تصویب خواهد نمود و این فوق العاده از هر اعتباری که مقدور باشد قابل پرداخت میباشد .

رئیس - در این ماده کسی اجازه صحبت نخواسته و پیشنهادی هم نرسیده بنا بر این ماده قرأت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - رئیس حسابداری مؤسسه رازی از طرف وزارت دارائی با موافقت وزارت کشاورزی تعیین خواهد شد

تبصره - رئیس حسابداری زیر نظر مستقیم رئیس کل بنگاه رازی انجام وظیفه خواهد نمود

رئیس - آقای عمیدی نوری - بنده متأسفم که در این لایحه مبینم بعنوان دکتر رفیعی که آدم بسیار خوبی است يك دولت مستقل رازی بنام رئیس دولت که دکتر رفیعی است تشکیل شده است بنده معتقد نیستم هر چه داریم در اختیارش بگذاریم حکومت مشروطه مدارش بر این است که باید قوانین طبق اصولش وضع بشود و بر طبق اصل تفکیک قوا ما معتقد شدیم که قوه مقننه از مجریه و قضائیه جدا باشد همه اینها از هم

کترل می کنند و اصل هم همیشه بر این است که همیشه آدمهای خوب سرکار باشند مانع بگوئیم که چون یک آدم خوب پیدا کردیم همه اینکارها را با او بدهیم الان شادان این ماده را اختیار مطلق داده ایم باین مؤسسه که یک آیین نامه ای درست کند هر گونه اقامه حقوقی که بخواهد از هر اعتباری که بخواهد بدهد خوب این شد قوه مقننه دولت را در این ماده هم گفته اند یعنی در این ماده گفته شده که رئیس حسابداری که در تمام وزارتخانه ها مستقلا از طرف وزیر دارائی باید تعیین بشود باید هم استقلال داشته باشد در نظارت و رسیدگی به حسابها اولاً مقیده شده است که این آقای رئیس حسابداری درست است که وزیر دارائی حکمش را امضاء می کند ولی باید آقای وزیر کشاورزی هم موافقت بکند این یکی دوم این که طرز انجام وظیفه اش این است که وزیر نظر مستقیم این آقای دکتر رفیعی را رئیس مؤسسه رازی باشد بنده میبیرم که این چه کار زائدی است که ما داریم می کنیم که یک مأموری را بنام رئیس حسابداری از وزارت دارائی منتقل کنیم وزیر نظر دستور رئیس کل مؤسسه رازی انجام وظیفه کند چطور می شود از یک همچو رئیس حسابداری انتظار آن را داشته باشیم که آن مقررات و قوانینی که از نظر مسئولیت حسابداری و مقررات محاسباتی باید رعایت کند آن را رعایت نکند؟ این یک آدمی است وزیر نظر رئیس مؤسسه رازی، زیر نظر مستقیم او باید انجام وظیفه کند طرز انتقالش هم که مستقلا از طرف وزیر دارائی نیست بنا بر این این چه چیز است؟ تنها چیزی که بنده از مجموع این لایحه و موادش استنباط می کنم این است که مؤسسه رازی یک دستگاهی است که خودش قوه مقننه است خودش مجریه است حسابدارش هم تحت نظر خودش است و ملاحظه بفرمایند که این آقای رئیس که در آنجا کار می کند آدم خوبی است و البته بنده آنچه که از طرف همه آقایان رفاقا می شنوم و خود بنده هم میدانم که طرز کارش خوبست در شهرستانها لاقابل یک چیزهایی تهیه میکنند و بعد دامداران میرسد اما این دلیل بر این نمیشود که اگر یک رئیس خوبی در این مؤسسه هست بیاییم یک قانون قیرمادی چون همین چیزها است که اختیاراتد کتر مصدق از توپش درمی آید آن روز که ایشان آمدند آن اختیارات را خواستند اینجور اختیارات از اینجا گرفتند، همه گفتند که این آدم خوبی است کار خوب می کند ما نباید این کار را ادامه بدهیم، اینهم لایحه ایست که دکتر مصدق نوشته است و الان هم دارد اجرا می شود چیز مهمی نیست ما با ایستی مطالعه کنیم، وقت کنیم این گونه لوابی که ایشان تنظیم کرده اند و طبق روح خودشان بوده در نتیجه این تجربیات چند

ساله بیاییم درست کنیم که هم تطبیق با اصول شرطیت و موازین قانونی بکندهم دستگاههای ما بجز خدا این است که بنده مخالف این هستم که رئیس حسابداری اولاً با موافقت وزارت کشاورزی باشد تا بیست و یکم در این صورت بنده معتقدم که اصلاح بکنیم بگوئیم که رئیس حسابداری از طرف وزارت دارائی نمیخواهد خودش هر چیزی میخواهد خرج بکند، یک سرمهائی هم بدهد ما هم از ایشان تشکر می کنیم که بسیار آدم خوبی است

رئیس - آقای بزرگ ابراهیمی موافقت

بزرگ ابراهیمی - بلی قربان

رئیس - بفرمائید

بزرگ ابراهیمی - قوه استدلال جناب آقای عمیدی نوری خیلی عالی است مخصوصاً قوه بیانش، چون و کیل داد گستری هستند میتواند سروته کار را خوب بهم بیاورند، قربان منظور از تمام این لایحه این است که این مؤسسه رازی بتواند مردم را از حیث سرمراضی نگهدارد (پر فسرور اعلم- بارک الله جناس هم که می کنید) اگر بنا باشد این مؤسسه را بنیاد ازیم توی چاله و چوله مزایده و مناقصه قوانین اصنامکن است که یک سرمی که وقت وزمانش برای یک مدت محدودی است توی همین دست اندازها بگلی از بین برود و فاسد بشود (صحیح است- احسن) (عمیدی نوری- خودتان گذرانده اید) من تمام بیانات مستدل آقا را گوش کردم از آقا استدعا می کنم بنده هم اجازه بدهید مرا هم را بکنم (عمیدی نوری- همه جا اینکار را بکنید) این هم حرف حسابی است الان مادر یک چهار دیوار عجیبی هستم اگر واقعاً مردم خدمتگزار و لایق و درستی در سرکار ما باشند هم ایمان ما با آنها کامل باشد و هم ایمان آنها بخودشان، این تشریفات اصلا زائد است (صحیح است) اما ما دیدیم اینکار را نکردیم گفتند تشریفات باشد یک مؤسسه ای میخواهد سرم سازد، سرم زمان مخصوص دارد بنده خودم متخصص طب نیستم ولی میدانم یک سرمهائی هست پنج ماه وقت دارد سه ماه وقت دارد، بیست روز وقت دارد، یکسال وقت دارد اگر بخواهیم که این بقتند توی دستگاهها و دست اندازهای دولتی این تشریفات منقعی بحال دولت ندارد اما اگر اینکه بیاییم اگر از ره بکنیم بگوئیم که یک دولت جدید در دولت درست کردیم قربان بروم خوب این خیلی گفته است، مؤسسه رازی خیلی کوچک است، از آن گفته ها داریم که شناخته ایم و همه اش بهش رای میدهم بگذارید این بنگاه کار خودش را بکند، ما اگر بخواهیم دولت در دولت سازیم باید جاهای دیگر را برویم فکر کنیم که میلیارد ها پول بانجا می رود راجع مؤسسه رازی بنده معتقدم این خیلی کوچک است.

زیر از دانشکده و با از آموزشگاهها (احسن)

رئیس - کس دیگری اجازه صحبت نخواسته، پیشنهادی رسیده است که فرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم ماده پنج اینطور اصلاح شود:

ماده ۵- رئیس حسابداری مؤسسه رازی از طرف وزارت دارائی تعیین می شود ضمناً تبصره آن حذف گردد عمیدی نوری.

رئیس - بکسیون فرستاده میشود، ماده ۶ قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۶- برای تکمیل اعضاء فنی و رفع نیازمندی از کارشناسان خارجی مؤسسه میتواند از بین کارمندان فنی که حداقل شش سال در مؤسسه رازی سابقه خدمت داشته باشند هر سال یک تا سه نفر را بنا بر پیشنهاد شورای عالی و تصویب هیأت دولت برای تکمیل تخصصیات بخارج اعزام دارد- حقوق و مزایا و فوق العاده قانونی این قبیل مأمورین در مدت تحصیل بارز قابل پرداخت میباشد.

رئیس - کسی اجازه صحبت نخواسته ماده ۷ قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۷- وزارت دارائی، وزارت کشاورزی مأمور اجرای این قانون میباشد

رئیس - بکسیون برای شور دوم فرستاد، می شود

۱۴- طرح و تصویب فوریت و مذاکره در اصل گزارش کمیسیون نظام راجع بمقررات انضباطی دانشجویان دانشکده افسری و دانش آموزان آموزشگاه های مادون افسری

رئیس - گزارش کمیسیون نظام قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون نظام

کمیسیون نظام در جلسه ۲۰ دی ماه ۱۳۰۵ شماره ۱۷۶۸ و ۱۴۳۶ دولت راجع بدانشجویان و دانش آموزان دانشکده های نظامی و آموزشگاههای نظامی ارسالی از مجلس سنا را با حضور تیسراسرلشکر و نوق وزیر جنگ مطرح و پس از مذاکرات لازم مواد مصوب مجلس سنا را تصویب و اینک گزارش آن را تقدیم میدارد.

ماده ۱- دانشجویان داوطلب دانشکده افسری و همچنین داوطلبان آموزشگاههای مختلفه دون افسری ارتش در صورتیکه در جریان دوره تحصیلی بیکی از علل مشروحه

که بنده خودم سر باز بودم و این برای بنده افتخار است که اهل این صنف هستم، اینجا دو چیز گفته میشود که برای بنده مفهوم ندارد، یکی شورای دانشکده در ارتش مانعاً در ارتش شورای دانشکده ندیده بودیم (قنات آبادی- حالا ببینید) در دانشکده هلمی شورا مسلم اما در دانشکده افسری که انضباط و یک قوانین به خصوص است موضوع شورا یک قدری برای بنده سنگین است شاید هم من نمی فهمم اگر توضیح بفرمائید متشکر میشوم. (قنات آبادی- آقای بزرگ ابراهیمی دانشکده افسری هم بالاخره یک مؤسسه هلمی است) جناب آقای شمس، مؤسسه علمی بنده خودم می دانم، یکی از بهترین مؤسسات علمی مملکت است افسری که در آنجا تربیت میشود واقعاً زحمت می کشد مثل ماها یکمرتبه مثل قارچ افسر سبز نشده این افسران امروزی اقلاباً ۲-۳ سال زحمت بکشند تا بشوند افسر واقعی بعد هم باید سه سال آکادمی ببینند تا بشوند ژنرال بنده این را معتقدم، اما شورا با وضع سر بازی تطبیق آنان برای نیل بمقام افسری مشهود در شوری مقرر در تبصره یک تثبیت کمیسیون باستانی مدت خدمت قبلی مانند افراد انجام دهند.

ماده ۲- مقررات قوانین مربوط در آن قسمت که با مقررات این قانون مغایرت داشته باشد ملغی است.

وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون است.

مخبر - کمیسیون نظام - امیر حسین فولادوند

رئیس - این لایحه در سنا مطرح بود از سنا بمجلس شورای ملی آمده، آنجا یک فوریت مطرح شده، حالا اینجانبان ماده ۱۳ آنجا نام مشترک باید ما در باره فوریت یا نظر بدهیم یا نه هم البته بنظر مجلس شورای ملی است باید فوریت مطرح بشود اگر تصویب بشود شور در بزرگ ابراهیمی با فوریت مخالفند؟

بزرگ ابراهیمی - راجع بخود لایحه عرض داشتم.

رئیس - بسیار خوب، پس اول با تکلیف فوریت را معلوم کنیم، فوریت این گزارش مطرح است، مخالفی نیست؟ (ظاهر نشد) آقایانی که با فوریت موافقت نمی کنند (اگر قیام کردند) تصویب شد، کلاً مطرح است، آقای بزرگ ابراهیمی مخالفند؟

بزرگ ابراهیمی - بایک تکه که مخالفم (بوربور- بنده مخالفم) (قنات آبادی- آن آقا با همه تکه هایش مخالف است)

رئیس - بفرمائید آقای بزرگ ابراهیمی.

بزرگ ابراهیمی - عرض کنم آن بنده اینجا مزاحم می شوم برای این

بخانواده و اخلاق او آشنائی داشته باشند بعد قبولش بکنند، آن شرط را بگذارند بهتر است از اینکه بگویند در اثر فساد اخلاق اخراجش میکنیم این وقت را بکنید که گرفتار نشوید. (دکتر رضائی- آقا تبعیض نژادی مال قرن نوزده است) بنده قربان تبعیض نژادی نفهمم، من دهنم یک قدری این اصلاحات دیر بمن میرسد

رئیس - قصد ایشان این است که سوء شهرت نداشته باشند

بزرگ ابراهیمی - همین و الا ایرانی ایرانی است همه معتقدند (صحیح است) بنده نخواستم عرض بکنم از کجا آمده اند

رئیس - آقا صحبتتان را بفرمائید، بین الاتین که میشود صحبت کرد

بزرگ ابراهیمی - عرض در هر صورت عدم صلاحیت فرمودند، عدم صلاحیت را اگر در ارتش قبلاً پیش بینی نکنید و اشخاص را قبول بکنید بعقیده بنده بی انصافی است، شما دستگاه تحقیقات خیلی خوب دارید خوب می توانید صلاحیت اشخاص رسیدگی کنید و با وضع خانواده کی اشخاص آشنائی داشته باشید، آقایان باید اشخاص را که بخدمت قبول میکنند بنام صلاحیت او کاملاً آشنا باشند، اشخاصی که معرفی میکنند آنها رسماً حسن صلاحیت رداری بودن صلاحیت او را تعهد بکنند، اما معافیت بر حسب تقاضای شخصی منظور از یک نفر سر باز تربیت کردن در نظام وظیفه یا سر بازی ملی منظور این است (بفرموده بیاید بسراخانه اصول ارتش و خدمات نظامی را یاد بگیرد و برود برای مملکت ذخیره باشد برای ایام لازم، اگر یک فردی تفوق ما فوق و ادوار بکنند و بخواهند اخراج بکنند من نمی فهمم، بعدا که یک افسر بی انضباط رفت در صرف خدمت کرد چه خواهد شد بنده معتقدم این موضوع اخراج در اثر بی انضباطی را آقایان باید حذف بفرمایند جهت بفرمائید این نهالی که می آید و باید با دست شمار تربیت بشود، هر گونه تربیت کنید همانطور بار می آید، طوری تربیت کنید که فهمد بی انضباطی چیست این دوتا در کلیات عدم صلاحیت صحیح و فساد اخلاق باید وزارت جنگ بعقیده بنده نسبت با افرادی که قبول میکنند برای تربیت افسری اخلاق او و خانواده او مخصوصاً نژاد و زنده گانی خانواده کی او را کاملاً در نظر بگیرند (صحیح است) این اشتباهاتی که قبلاً کردید یک همه بی پدر و مادر را آوردید، هر روز از ای راه و بیرستانی آوردند در دانشکده افسری قبول کردند، بالاخره برای مالین بازبها در آوردند، افسران ایران همه از خانواده های اصیل از مشایر از محترمین بودند، همیشه هم با کمال صداقت خدمتگذاری میکردند این اشتباه شد، آقایان باید فساد اخلاق را قبلاً پیش بینی کنند، افراد را بشناسند و

صلاحیت مقرر باشد البته این کسانی هم که فرمودند، بنده هم یک وقتی یاد می آید مال چند سال پیش، مال زمان اعیان حضرت فقید هر کس در مدارس دیگر رفوزه می شد میرفت دانشکده افسری اسم مینوشت این را بنده تصدیق میکنم ولی حالا راجع به صلاحیت نسبت بواجد بودن شرایط خانوادگی، معرفت حسابی داشتن دانشکده فوق العاده وقت توجه می کند و سختگیری می کند و امیدواریم این اقدامها، یعنی این پیش آمد در فرهنگ ما در بین افسرهای ما در دادسرا های ما اتفاق افتاد که آنها را با اصطلاح جلبشان کردند یا بنام نسبت این که زندگیشان درست نبود بطرف خودشان بردند امیدوارم پیش آمد نکنند بنده می بینم این لایحه با اینکه لایحه ارتش است ولی با لایحه توجهات دمکراسی وطنی سلسله مراتب آورده اند که اگر خدای نکرده در بین کار اشخاصی بودند که خدای نکرده دارای مفاسد اخلاقی بودند آنها را مرخص بکنند اما آدمی سر قسمت اینک فرمودند دانشکده مافوق صف است بنده هم این قسمت را تصدیق میکنم جناب آقای بزرگ ابراهیمی ولی همانطور که فرمودند رفوزه ها که نتوانستند پروند دیپلم متوسطه یا لیسانس بگیرند مهرونیک مدتی دانشکده را اشغال می کنند و بعد میگردند ما خدمت زیر پرچم راهم کردیم در صورتی که قانون نظام وظیفه عمومی آمده برای علم یکنجدها و مزیتی قائل شده، گفته کسی که دیپلم متوسطه است یا لیسانس است پادرجه ۴ کترا دارد اومی تواند برود دانشکده افسری و افسر شود اگر این ترتیب باشد هر کسی که می بیند نمی تواند برود خدمت صف بکند و سر باز عادی باشد یک مدتی می رود در دانشکده و بعد می گوید که من خدمت نظام وظیفه ام را کرده ام (احسن)

رئیس - آقای بوربور مخالفند بفرمائید

بوربور - بنده در این لایحه منظور وزارت جنگ را در حقیقت درست نفهمیدم بکنند اشخاص در دانشکده نظام وارد بشوند و بنده متشاکن ادامه بدهند یا مقصود این است که واقعاً جلو فساد و عدم انضباط گرفته بشود بعقیده بنده این دو منظور مغلوط شده و از این لایحه هیچکدام از این منظور ها حاصل نخواهد شد، بنده هم با اصل این لایحه و هم با طرز تنظیم موادش مخالفم و علتش این است که اول خدمت نظام وظیفه بعقیده بنده یک خدمتی است که مردم حالا که فرهنگ بسط پیدا کرده باین خدمت افتخار میکنند اینجا در حقیقت خدمت نظام وظیفه را یک نوع مجازاتی بحساب آورده اند میگویند اگر کسی در دانشکده انضباط نداشت و با فساد اخلاقی

داشتن این آدم را بفرستند برود خدمت نظام وظیفه را انجام بدهد در صورتی که واقماً مردم امروز افتخار میکنند باینکه دو سال خدمت وظیفه شان را برای مملکت انجام بدهند بعلاوه از اینکه بگذریم توجه بفرمائید جناب آقای تیمسار باید توجه داشته باشید (دکتر بینا- تیمسار بفرمائید یا جناب منظور این است، علت دیگر مخالفت بنده این است که کسی را که بواسطه عدم انضباط و فساد اخلاق و عدم صلاحیت از دانشکده اخراج می کنید چه لزوم جرات میکنید که این را بسربازخانه بفرستید برای اینکه بسربازخانه يك جایی است و همه زیادی بسرباز در آن جادور هم جمع هستند این عیناً مثل این است که ممبر را وارد بدن يك کسی بکنید کسی که فساد اخلاق داشته باشد فی الحقیقه فرستادن او بسربازخانه خطرناک است، اما در قسمت اخیر این ماده که مربوط است بمعافیة بر حسب تقاضای شخصی یعنی اگر يك کسی بر حسب تقاضای شخصی از خدمت دانشکده معاف شد این بلام مجازات بشود بنده فکر میکنم که این

را بصورت قانون دو آوردن موجب میشود که اگر کسی واقماً بیک جهات معقوله بیک جهات موجهی نتوانست خدمات افسری را انجام بدهد این را بفرستند دو سال دیگر در يك درجه باین تر، در يك محیط نامساعد تری آن خدمت را تکرار بکنند.

رئیس - آقای حشمتی موافقت بفرمائید.

حشمتی - بنظر بنده این لایحه برای تصفیه دانشجویان دانشکده افسری که در حقیقت افسران آینده این کشور هستند و تهذیب اخلاق آنها بسیار لازم است. جناب آقای بوربور چند ایراد گرفتند فرمودند برای چه اگر اینها شایستگی ندارند بروند بسرباز بشوند باید دید که خود خلع درجه در ارتش يك نوع مجازات است این مجازات شناخته شده در تمام دنیا هم هست مثلاً گریک افسری که در شتمی بکند يك درجه اش را میگیرند این دانشجوی را هم درجه اش را میگیرند و بسف سربازی میآورند و در واقع درجه اش را باین میآورند بنابراین این را نمیشود گفت

که چون کاربرد کرده حالا دیگر بسرباز نباشد و اما فرمودند که چرا برود بسرباز خانه، بالاخره از جامعه ایرانیت که خارج نیست پس اگر بخواهیم این-ن را بسط بدهیم باید بگوئیم این شخص چرا در ایران باشد؟ باید از ایران هم خارجش کرد، بنابراین بهترین جایی که ممکن است تحت انضباط باشد باز همان بسربازخانه است که ممکن است این سرباز را ببرند آنجا و در آنجا اصلاحش کنند، تربیتش کنند باز هم بجامعه تحویل بدهند، بنظر بنده آقایان موافقت بفرمائید کمکی کرده اید باین لایحه که خیلی مفید است فرمودند که چرا در دانشکده شورا باید باشد چطور يك دبستان کوچک شورای معلمین دارد دانشکده افسری که اینجهه افسر دارد شورای معلمین نداشته باشد؟ پس چه کسی میتواند تشخیص بدهد که این افسر خوب است یا بد، آنها باید تشخیص بدهند، اما آن چیزی که آقای بزرگ ابراهیمی فرمودند از لحاظ اینکه باید در انتخاب دانشجویان دقت بیشتری بشود بنده هم موافقم حالا

ممکن است ایشان این را بصورت پیشنهاد مرحمت کنند تا وقت بشود هر چه بیشتر دقت بشود بنظر بنده بهتر است ولی قسمت های دیگر بنظر بنده درست است (احسنت)

رئیس - آقای عمیدی نوری مخالفید؟ (عمیدی نوری - بنده موافقم) آقای مهندس هدایت مخالفید؟ (مهندس هدایت - موافقم) آقای طباطبائی قمی مخالفید؟ (طباطبائی قمی - بنده موافقم) چون مخالفی نیست رای گرفته میشود بورود در مواد آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۱۵- تعیین موقع و دستور

جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه روز پنجشنبه خواهد بود. دستور بقیه این لایحه.

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت